

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtöken és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egyes száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 ftért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Vallás és közoktatás.

A tanulságos földművelésügyi vita után a honvédelmi miniszterium költségvetésének közbeszó, rövid elintézésével, a t. ház a vallás- és közoktatásügyi költségvetés tárgyalására tért át, a mely iránt jóval nagyobb az érdeklődés.

A kultuszminiszterium ez időszerinti vezetője bámulatos becsvágygyal, határtalan buzgósággal és szorgalommal látott hozzá a tárczája ügykörébe eső dolgok elintézéséhez. Rövid két esztendei hivataloskodása alatt dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, kettős természetű tárczájának talán egyetlen intézményét sem hagyta érintetlenül. Ugy a vallásügyek, mint a tanügy terén életrevaló reformokat kezdeményezett, sőt nem egy nagyfontosságú újítást szerencsésen dűlőre vitt. Miután a vallási ügyekre vonatkozó reformok nem csupán tőle függenek és oly természetűek, a melyek csak hosszabb előkészítés után vihetők keresztül, e téren inkább a miniszternek megindított reform terveivel, mintsem befejezett tényekkel vagyunk kénytelenek beszámolni.

A kongrua-ügy rendezése még nagyon messze áll a befejezéshez. De ez nem a miniszter hibája, sőt ha egyedül rajta mulnék a dolog, ez ügybuzgó államférfiu már bevégezt munkálatokra hivatkozna. Ámde ezt a kérdést, miként a legfelső királyi trónbeszédben is jelezve volt, a katolikus püspöki karral egyetértésben kell megoldani. A főpapi kar pe-

dig valósággal házi kezelés alá akarja venni a kongrua-ügyet és tanácskozásai, megállapodásai most sem jutottak el addig, hogy az alsó papság illetményeinek rendezését tényleg végre lehetne hajtani. A dolog úgy áll, hogy a nagyobb egyházi javadalnak önkéntes megadóztatása útján akarják előteremteni azt a több millióra rugó összeget, a mely akár tőkésítettén, akár forgó tőkévé alakítottván, a lelkészi fizetések feljavitására szolgálna. De ezen önkéntes megadóztatás mértékére, avagy annak módjára nézve a főpapi kar tagjai a mai napig sem tudtak megállapodásra jutni. Tény az, hogy különösen a püspöki javadalmak eddig is nagy terhekkel vannak megróva. Nagyon tévednek azok, akik azt hiszik, hogy főpapjaink szűkkeblűsége akadályozza a kongrua-alap előteremtését. A kath. egyházi kormányzat nagy költséggel jár és maguk a püspökök óhajtanak a legjobban, ha a papi fizetések rendezésével tisztáznák a helyzetet.

A püspöki tanácskozmányokon egy hozzájárulási kulesot állapítottak meg, mely azonban a gyakorlatban szerencsés invenczióknak nem bizonyult, mert a főpapok papiron levő összes jövedelmét vették fel alapul. Ez pedig nagyon ingadozó, az esetlegességtől függ. De ettől tekintve, ezt a kivetési kulesot a főpapok vagyonán levő terhek, az egyes egyházmegyék folyó szükségleteinek figyelembe vétele nélkül állapították meg.

Igy megtörténik, hogy egyes szegényebb egyházmegyék sokkal szerencsés-

sebb helyzetben vannak, mint a kihíresztelt gazdagabbak. Mert vannak egyes dus javadalmasú főpapi székek, de most épen olyan viszonyok közé kerültek, hogy százados mulasztásokat kell rövid évtizedek alatt kipótolni. A már megkezdett és folyamatban levő alkotásokat abban hagyni nem szabad. Már most ezen évtizedekig tartó kiadások mellett egyuttal fedezni kell a kongrua hozzájárulási hányadot és pedig a legnagyobb fokban. Így tehát a kivetési kules nélkülözi a gyakorlati feltételeket. Nézetünk szerint a kules megállapításánál nem csupán az adó-alap szerinti jövedelmet kellett volna figyelembe venni, hanem azt is, hogy az illető javadalom jelenlegi élvezője mennyiben van már eddig is igénybe véve az egyházmegyei elkerülhetetlen kiadások és az állandó terhek viselése által. Az igazság és méltányosság ezeknek a szempontoknak betartását egyaránt követeli. Egy olyan főpapot, ki a papnöveldejét, az aggpapok nyugdíjintézetét, a tanító- és kántorképezdét, a plébániának legnagyobb részét, mint kegyur a sajátjából kénytelen fentartani és székesegyházának sines semmiféle vagyona vagy alaptőkéje, már most még külön a kongruacéljaira megadóztatni, tisztán az állami adóalapot tartva szem előtt, részben tán igazságtalanság lenne, mert így kétszer fizetne ugyanazon célra.

De azt hisszük, hogy a főpapok bölcsesége meg fogja találni ez irányban is a helyes „modus procedendi”. A kormány azonban egy pillanatra sem áll meg

TÁRGZA.

Életképek.

Írta: Barthalis János.

(Folytatás.)

Az expeditor már tudta, hogy hányadán áll a dolog. Rá rivalt l'alkóra:

— De legalább negyedrészt hagyja itt kend a terhének. A drága ifju urnak is jobb lesz, ha két részben kapja meg a gázst. Én is inkább boldogulhatok.

— Nem lehet az, kéröm. A gázsi sietős. Az ifju ur ebből akar egzamenozni. Különben nem lehet táblalibró. Én pedig el nem mögyök innét, míg a recezipiezék a markomban nem löznek.

— De ennyi ostopa rézpénzt összehalmozni, ki látott már okkora impertinenciát. Vagy tán gunyolódni akar velem a gazdája, hogy épen az utolsó órában így meggyűjti a dolgomat.

— Kéröm tiszteltetl, a pénz most már nines egy utalványon; föllehet már venni bátran, eskodott Pali, a mivel aztán elárulta magát is, meg a gazdáját is.

Az expeditor csak összeharapta ajkát s többé egy szót sem szólt. A dolog pedig sietős volt s így kénytelen lett három kollegáját — kiknek szerencsére semmi dolguk nem volt — az előre kilátásba helyezett grószmuri ígretével segítségül hívni. — Kettő a pénzt olvasta, kettő meg az írásbeli teendőt végezte.

Mikor pedig a huszár látta, hogy minden a legrendesebben megy, kifordult az irodából, ott kiinn pedig letelepedett a kapumélyedésbe, elővette a paprikás szalonnát, meg a hófehér czipót, melyekből jóízűen kezdett falatozni s a palaezok tartalmából közben-közben gyönyörűséges nagyokat huz vala s miután a gyomor kívánalmainak eleget tett, esendes pipaszó mellett békésen elszunyadt az urban. Mikor nagy későre felébredt, beszólt a postára:

— Készön vannak-e az urak? könyörgöm szívesen.

Ott épen akkor tették meg az utolsó tollvonást. Pali hűségesen utánszámolta a vevényeket s látva, hogy minden jól van, alázatosan bucsuzott el.

— Jó appetitust kívánok az ebédhez az uraknak. Az enyém már megvolt.

— Üssön meg anchészség azzal együtt, akinek ez a bolondság eszébe jutott, morogta egyszerre négy torok a távozóhoz.

Mikor a földesur mindezekről értesült, akkorát nevetett, hogy a kastély csegett bele.

Néhány nap mulva egy nyílt levelet kapott a fiától.

— Kedves atyám — írta a jó esont — a pénzt megkaptam, hanem a vizsgán elbuktam legyen. És ennek te vagy az oka. Mert épen vizsgám napján hozták a néhány utalványt s kezem hozzászokván az aláírásokhoz, képzelj, az írásbelin egész ívet mind csak a nevemmel töltöttem be s mire észrevettem a tévedést, már késő volt. Ugyanaznapon véletlenül egy váltó akadt kezembe, melyen egész önkéntlenül és gépiesen hitvány háromszáz forintig találtam egyszeri aláírással megörökíteni a nevemet. Az orvosok azt mondják, hogy nálam némely önkéntelen izom a tulfinomságig ki van fejlődve s így hát jó lesz, ha pénzküldeményeket jövőre — tekintet nélkül az összegre — egy lapon utalványozod, hogy nevemet ne kelljen sokszor leírni, mert mint az orvosok állítják, önkéntelen izmain, melyek különösen a jobb kezemben vannak esodálatos módon kifejlődve, nagyobb galibát is okozhatnak. Különben: váltóm lejáratí napjára annak idejében figyelmeztetni foglak.

A földesur savanyuan mosolygott a levélre.

A városban pedig — hol mindkét kázus hire elterjedt — sokáig azon kérdés felett vitatkoztak, hogy hát ki volt jobban megtréfálva. Az expeditor-e, vagy a földesur?

a már megindított kongrua-rendezési munkálatok keresztülvitelében. Az alsópapság jóvelmeinek összeírása és azok felülvizsgálata olyamban van és ha ezzel készen lesznek a kormány sietni fog e lelkész fizetések minimumának megállapításával.

A vallásügy terén még fontos feladat a más bevett vallásfelekezeti lelkészek fizetésének és illetményeinek rendezése, valamint ezen egyházaknak nyújtandó állandó állami segély ügye. Mint hírlík, erre vonatkozólag már elkészült a törvényjavaslat, melyet a miniszter ígéretéhez híven, a ház elé fog beterjeszteni és ezzel egy régóta sürgetett állami kötelességet fogunk leróni, melyet a vallásfelekezetek iránti tisztelet és méltányosság ró az országra.

A katolikus autonomia ügye azonban úgy látszik megakadt. Mintha ezt a nagyfontosságú kérdést levették volna a napirendről, szóba sem kerül.

Am biztosak vagyunk benne, a mennyiben ennek a fontos ügynek a rendezése a kormánytól függ, ez minden lehető meg fog tenni az ügy gyors és szerencsés megoldása érdekében. A katolikus ügyek köréből még a görög szertartású magyar püspökség felállításának kérdése érdekelne bennünket, a mely iránt erős akció folyik a sajtóban és a közvéleményben. A magyar kormánynak e kérdést a katolikus egyház szoros értelemben vett belső ügyének tekinti és így a mozgalom inkább társadalmi jellegű, melylyel a kormány legfeljebb rokonszenvez, de közbenjárásánál egyebet nem ígérhet, mert az egyházak szertartási ügyei nem tartoznak az államhatalomra, azok rendezésénél ingerenciája nincs. Mint örömdetes fordulatot jelezhetjük, hogy a római kuria hajlandó a magyar nyelv egyházi használatára nézve azokat az engedményeket megadni, melyeket hasonló okokból más nemzeti nyelvek használatára nézve biztosított. A tervezett hajdudoroghi püspökség felállításának kérdése természetesen csak a nyelvkérdés megoldása után jöhet szóba. Ez már aztán a magyar király patronatusi jogát és a parlamentaris kormányzat hatáskörét érinti.

Nincs kétségünk az iránt, hogy a kormány az ügy fejlődésének ezen stadiumában a nemzeti érdekek biztosításának szempontjából a kezdeményező lépés dícsőségét magának tartja fenn, miként eddig sem mulasztott el még egyetlen alkalmat, mely az általános magyar nemzeti közművelődés, a magyar nyelv használata és terjesztése nagyfontosságú érdekeinek előmozdítására szolgált.

A közoktatásügy egész mezeje erről tesz tanúságot.

A közoktatás terén most az egységes középiskola megalkotása képezi a legelső feladatot. Ez inkább pedagógiai kérdés és a nemzeti célokat közvetlenül nem érinti. De már bizonyos nemzeti célok megvalósítását láttuk abban, hogy épen dr. Wlassics Gyula kezdeményezésére, a középiskolai képzettség és ez alapon az akadémiai tokok elnyerése a nők számára is biztosított.

Az akadémiai, a felső oktatás terén napirenden van az orvosi szigorlatok és a

jog-államtudományi gyakorlati szakvizsgák szabályozása. Szakadatlan tevékenység mutatkozik közoktatásunk minden ágazatában és mindennek mozgó ereje tevékeny kultuszminiszterünk, kinek eddigi működését általános rokonszeny kíséri lépten-nyomon.

P. Sz.

A vöröskereszt-egylet

Kézdi-Vásárhely 1897. febr. 19.

(Folytatás.)

Választmányunk ügykezelése alá az elmúlt évben is 10 fiók-egylet tartozott. Talán utoljára mondjuk azt, hogy tíz, mert eddig is három haláláról vettünk már tudomást, ha csak azok az élesztési kísérletek vissza nem adják őket az életnek, melyek véghezvitelére s fogantatására a mi lakadást nem ismerő elnök bárónknak mindent elkövetett.

De lássuk őket egyenként.

A leghatalmasabb s legerősebb fiók-egyletünk, daczára annak, hogy városunk lakosságának jószívűsége s áldozatkészsége van leginkább minden oldalról igénybe véve, a kézi-vásárhelyi. Nem kell mondanom, hogy ez legfőképpen a fiók-egylet elnökének, bárónak ő méltóságának érdeme, ki gyakran emberfeletti erővel munkálkodik, dolgozik, csak hogy a nemes ügy kárt ne szenvedjen.

Dicsérettel s legnagyobb elismeréssel kell itt megemlíkeznem dr. Balogh Vendel ügyvéd s Kiss Károly tanár urak munkásságáról, kik igazán bámulatra méltó kitartással — feledve a sok kellemetlenséget, méltatlanságot, melylyel több helyt találkoztak — fáradoztak abban, hogy az egyletnek tagokat gyűjtsenek. S fáradságukat szép siker koronázta, a mennyiben sok egyént tudtak megnyerni a magasztos czéluk.

Az öntudat boldogító, nemes érzésén kívül, mely minden jöttét után beköltözik szíveinkbe, legyen jutalmunk a mi leghálásabb és legőszintébb köszönetünk is.

A fiók-egylet életében semmi nevezetesebb, följegyzésre méltó dolog s változás nem történt. A kérlelhetetlen halál azonban innen is megkövetelte a maga áldozatát. A fiók egyik legbuzgóbb, legszeretreméltóbb, kedvességéről, finom előzékenységről ismeretes tagját rabolta el. Mindenki tudja, hogy dr. Balogh Vendelné, Wértán Katinka urnót értem. Töröljük ki a könyveket szeméinkből s nyugodjunk meg az isteni végzés megmáshatatlanságát. Van a fióknak 7 alapító, 4 10 frtos rendes, 153 egy frtos rendes, — 70 rendkívüli és 79 adományozó tagja: — 313. Az orbai fiók-egyletről kevés mondanivalóm van. Tagjainak a száma évről-évre szaporodik s így az egylet fennmaradása, felvirágozása itt majdnem bizonyosra vehető. Azt hiszem azonban, hogy e kedvező körülmények előidézője az, hogy az egylet minden vagyonát s bevételeit egy ottan felállítandó kórházra gyűjti s így reánk, közvetve a vezetésünk alatti kórházra e gyarapodás és erősödés nagyobb előnnyel nem bír. El fióknak van 5 alapító és 86 egy frtos rendes tagja.

Legnagyobb örömmel a bereczki fiókról szölok. Tapintatos, az ügyért lelkesedni tudó elnöke, Balázs Laura k. a. mindent elkövet arra nézve, hogy a fiók-egylet valódi segítők, támaszunk legyen az erkölcsiekben épügy, mint az anyagiakban. A tagok nemes gondolkodásáról, áldozatkészségéről tesz tanúságot azon egyhangú határozat, melyről fogva a „Rudolf” kórház javára korábban tett 25 frtos alapítványunkat, most 40 frtra egészítették ki. Ajánlatba hozom, hogy a tisztelt közgyűlés e szép, dícséretre nem szoruló tettért fejezze ki őszinte, elismerő köszönetét. Van az egyletnek 14 egy frtos rendes és 2 rendkívüli tagja s így bebizonyítják, hogy kevés létszám mellett is lehet — jóakarattal — üdvös dolgokat cselekedni.

Az osdoli fiók-egyletről szóló jelentésem már gyászjelentés. Talán legjobb volna úgy is kezdeni, hogy mély fájdalommal stb. stb. mert bizony a kimúlt. Nem használt a „gyors orvosi segély”, a „gondos ápolás”, az utolsó perczben elküldött lelkes hang felhívás az újabb tömörülésre, mondom mind-

ezek nem használtak semmit, már nem lehetett megmenteni. Tagjai a hat hónappal ezelőtt beadott lemondáshoz most is híven ragaszkodva, az elnök kénytelen volt az egylet működését beszüntetni. A volt tagok dícséretére legyen azonban mondvá, hogy vagyonukból a kórház részére 25 frtos alapítványt tettek.

(Vége köv.)

Pestis.

Azt sejttem, hogy az európai diplomacziának nem amiatt fáj a feje, hogy a burkus külügyminiszter platonikus ölekezésre meglátogatja a francziákat, sőt a konstantinápolyi agónia se olyan fenyegető, mint az a nagy kérdés: átkel-e az Atlanti oceánra, vagy földközi tengeren a pestis Európába, ez az öldöklő kór, mely félelmetesebb minden bajnál és a kolera hozzája lokalizált pusztító járvány, míg amaz katasztrófa. Hogy a vör. Európának ne legyenek aggodásai, azt csak nagyszabású könnyelműség mondhatja. Hiszen a pestis tízenöt év előtt már volt Európában, az orosz-török háború nagy mozgósításával érkezett be és pedig, mint minden az is a — „keresd az asszonyt” révén. Ugyanis egy orosz kozák a kis-ázsiai táborozás alatt ott hagyta a szívét. A szerelmes nő kedvesének selyemkendőt ajándékozott s a gyöngéd szerelmi ajándékot ezek haláltusa fizette meg, a legszörnyűbb halál, a mi a szenvedésre alkotott embert csak érheti.

Az orosz erőly akkor Európa permanens rémülete között radikális módon úgy folytatta el a vészt, hogy orosz kozákokkal keresztül határolta azt a falut, Wetejakát, a hova a szerelmes kozák selyemkendője érkezett, senkinek sem volt szabad onnét mozdulnia s meghalt abban a faluban mindenki. Nem volt még emberi mérszárás, melyből legalább hírmondó nem maradt volna. Ebből nem maradt. Aggastyán, ecesemő, férfi, asszony meghaltak mind. A kozákokat utána vesztéggár alá tették s Európa megmenekült.

Milyen az Indiánok most dühöngő pestis, orvosi körünket főleg ez érdekli. Bármilyen, az emberiség megtizedelését jelenti, de a Himalája táján dühöng a legádázabb fekete pestis, mely a tizenegyedik században oly mérhetlen rettenetes pusztítást vitt véghez, hogy szinte a magyar költő egy fölajdulását kell megmódosítanunk: esoda, hogy még áll a világ.

A pestis, vagy mirigy vész (dögvész) a legszörnyűbb fertőző betegség. Hazája Egyiptom, Syria, Kis-Ázsia. Tünetei általános gyöngülés, gyöngye szív működés, gyakori elájulások. Ez tart 24 óráig. Azután föllep a mind nagyobb hőemelkedés, irritációs főfájással, a harmadik napon magyaró nagysága kemény daganatok keletkeznek olykor tyuktojás nagyságúak is s kelevények fakadnak a testen beáll a téboly, tüdőbaj s a legrettenetesebb kínok között a halál. Bombayban, a hol pedig a kór inklinálódott, 100 közül egy meggyógyul, de milyen számú alakja lesz az emberségnek. Értelmi tehetősége fakó, ereje alig van. Valóságos Lazoronni.

És az emberiséget százezredek óta rémítő betegségekben csak most pirkad a reménység hajnala. Jesirig dr. a Budapesti Pasteur intézet volt asszisztense japáni társával Kitasatovával fölfedezte a pestis bacillust, Kinában kísérletet tett is vele s állítólag 80 százalék gyógyulást érték el.

A pestis Európa felé közeledése megmozgította az összes hatalmakat. Velenceiben éppen Aus tria Magyarország kezdeményezésére legközelebb nemzetközi konferencia gyűl össze, a melyre Anglia is kötött marschrustával megbízókat küld, nevezetesen megbízóit tiltakozni fognak a szabad tengeri kereskedelmet korlátozó hajó vesztéggáraira nézve, jól lehet a fenyegető bajlósorban Anglia bőrére megy. A vesztéggári intézkedés — könnyen be fogja látni mindenki — elkerülhetlen. Az olasz kormány már is elhatározta, hogy az összes Indiából érkező hajókat egy félre eső szigeten vesztéggár alá veszi.

Az indiai pestist főleg az arabiai zarandoklás vitte szanaszt. A mohamedánok legszentebb kötelességteljesítése ma az emberiség veszedelme és Mekktól, mint a biztos haláltól eltiltani a mohamedánokat annyi lenne, mint feltüzelné a fanatikusokat, hogy a Kába követ, a próféta koporsóját megtekintsék, mert vallásos hitük szerint a földi biztos halált így eserőlik föl e kényes czél gyakorlásában

bekövetkezett halál' révén a hetedik menyországgal. Minden attól függ pedig, hogy a vallásos zárándok látszatát meg lehet-e akadályozni, mert a pestis azon Indiák kikötőiben dühöng leginkább, a hol zárándok hajóra szoktak szállni.

Dr. H. K.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Márczius hava pompás tavaszi idővel köszöntött be. Melegen süt a tavaszi nap sugaras rohamosan olvasztja a jeget és havat s ha ez így tart egy néhány napig, alig marad valami a télből. A hőmérő nappal árnyékban 5 R. fok melegot mutat s éjjelenként is ritkán van egy kis gyenge fagy.

— **Eljegyzés.** Petsies Béla m. kir. honvéd őrnagy, a K.-Vásárhelyi állomásozó honvéd zászlóalj érdemű parancsnoka jegyet váltott Jakab István takarékpénztári elnökgazdát bájós leányával, Jakab Karola kisasszonnyal. Ez szép frigy, mely társas életünk két igen kedvelt s köztisztelőben álló tagját köti össze, két szív őszinte vonzálmán épült fel s azért teljesen méltó azon őszinte rokonszínre, melylyel a hirt egész társadalmunk fogadja. Mi is szívesen csatlakozunk a közvéleményhez s tiszta szívből gratulálunk az ifjú párnak.

— **Eljegyzés.** Balázs Márton, a kézdi-vásárhelyi állami polgári iskola jeles tanára, társas-körünk kiváló kedveltségű tagja, jegyet váltott ugyan-est a kézdi-vásárhelyi községi leányiskola kitűnő tanítónőjével, Tauber Róza kisasszonnyal. A köntöz szép frigyhez meloen gratulálunk.

— **A rendőrség köréből.** Alig mulik el egy hét, hogy egy-egy siketnőma tüzkárosult vagy hasonló bajban szenvedő ember ne jelentkezne a rendőrségnél engedélyért könyöradománygyűjtésre. Mindenkinek van rendes igazolványa, miniszteri engedélye, saját illetőségi helye alispánjának aláírásával ellátva. És a rendőri hatóságok ezen okmányok alapján a könyöradománygyűjtést mindenütt engedélyezik, pedig ezen okmányok bármily hiteleseknek látszanak is, többnyire mind hamisak, mivel a belügyminisztérium csak rendkívül kivételes esetekben ad ilyen engedélyt. A napokban is egy siketnőma jelentkezett K.-Vásárhelyt a rendőrségnél magyargyepesi Nagy Pál részére a nagyváradi alispán által hitelesített miniszteri engedéllyel. A rendőrkapitány az okmányokat visszatartotta és a nagyváradi alispánnál sürgőnyleg kérdést tett s a válasz másnap meg is jött, hogy az okmányok hamisak. A siketnőma pedig, ki a válasz megérkezéskor rendőri felügyelet alá helyeztetett volt, furfangos módon kijátszotta a rendőrök figyelmét s megszökött. A mint értesültünk, az országban valahol van egy társaság, mely a miniszteri engedélyek gyártásával üzletszerűleg foglalkozik s ennél fogva helyesen teszik a rendőri hatóságok, ha minden egyes esetben a fent leírtakhoz hasonlóan járnak el.

— **Értesítés.** Örömmel tudatjuk a fogbjában szenvedő közönséggel, hogy már január 20 óta városunkban időző fogorvosaink ittlétüket, — a megérdemelt pártfogás miatt — még márczius hó 20-ig meghosszabbították.

— **A közönség figyelmébe.** A tavasz nyitásával, midőn mindenki siet magzúkságlátót beszerezni, mint a megelőző években tettük, úgy most sem mulasztjuk el a közönség figyelmét felhívni a Mauthner Ödön magkereskedésre, mely egyedül képes olcsó, feltétlenül csirák pos, dus virányt hozó virág- és veteménymagvakat szolgáltatni. Több évi saját tapasztalatainkból indulva ki, jó lélekkel ajánljuk ezen üzletet mindenkinek.

Közgazdaság.

Hazai szárnyasállat-tenyésztés.

Különös, hogy a magyar mezőgazdaság e jelentéktelennek látszó tere képes nagy politikuskok érdeklődését felkelteni és állandóan ébren tartani. Ennek oka főleg abban van, hogy a tartósan nyomott gabona árak folytán a magtermelésben visszasóást lehet észrevenni és a mezőgazdaságnak ez a jelentéktelen mellékága képes a gabonakivitelben beállt jövedelemesökkenést helyreütni. Egy második oka azonban dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszterünknek abban a bizonynyal igen egészséges felfogásában van, hogy az agrárkérdés megoldását a kis embernél kell kezdeni és éppen a szárnyasállat-tenyésztés különleges tere és jövedelme a szegényebb földművesnek.

Az agrárkérdést, amennyiben válságos jellegű agrárkérdésről szó lehet, tényleg megfordított sorrendben kell megoldani, mert míg a nagybirtokos képes maga intézni sorsát és a középirtokost olcsó hitellel és egyéb rendszabályokkal lehet támogatni, — kisgazda számára, sajnos, nem sok újabb bevételi forrást lehet megnyitni és egy ezütdatos mezőgazdasági politikának oda kell magát elhatároznia, hogy a létező csekély erőket emelje lehetőleg, a szerény törekvést támogassa, jövedelmező értékesítésről és kedvező termelési viszonyokról gondoskodik.

Ez irányban egy felette fontos lépést tett Darányi földművelésügyi miniszter egy szaktanácsokmány összehívása által, melynek határozatai három irányban adnak oktatást és segílyt.

Legelőször az orosz verseny legyőzéséről van szó, mely legjobban fenyegeti szárnyasállat-tenyésztésünket, amely körülbelül 30 millió frtot tevő kivitel képes felmutatni évenként.

Azután szakavatott etetőket és szolgaszemélyzetet kell nevelni és nagyobb megértést teremteni az állattenyésztés e része számára.

Végül gondoskodni kell anyagról, melynek segítségével a szárnyasállat-tenyésztés általán emeltetik és a magyar termék versenyképessége tetemesen megkönnyíttetik.

E ezülből elhatározta Darányi földművelésügyi miniszter, — mint a „Pester Correspondenz” jelenti, hogy a gödöllői koronauradalomban egy korszerű és nagyszabású szárnyasállat-tenyésztést létesít, tanfolyamokat nyit, tenyészállatokat és kotlótojást oszt szét, szóval ezütdatos tevékenységet fejt ki, hogy hathatósan segítsen a kis emboren, a szegény földművesen.

Nyilttér*.)

Tartózkodás márczius 20-ig!!

Dr. Huszár és Wellner.

— foggyógyászati műtérme —

A több oldalról jött felszólításnak engedve ittlétünket meghosszabbítottuk és rendelkezésükre állunk, minden a fogszat körébe vágó esetekre.

Lakás: K.-Vásárhelyt „Millenium” szálloda 1—2 sz.

Műfogak szájpadiás nélkül!

Foghuzás teljesen fájdalom okozás nélkül.

Plombolás, fogtisztítás, jutányos árak!!

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényénel, csuznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kessletben van; fraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

SOLYMOSY és KOSCH

gépész mérnökök

— (Ezelőtt Rónay Testvérek.) —

gépgyára és vasöntődéje Kolozsvári
az első magyar gazdasági gépgyár főügynöksége

Ajánlja kitűnő anyagból készült mindennemű
GÉP-, KERESKEDELMI-, ÉPÍTÉSZETI- és FÉM-
ÖNTVÉNYEIT.

Készít gazdasági gépeket, gőzgépeket, fogaskerekeket bármily nagyságban, szijtranszmissziókat, körfűrész tengelyeket, lőjárgányokat, kut- és tápszivattyukat, malom-szeszgyári és fűrésztelep berendezéseket, közüző gépeket és általában minden az ipar terén szükséges gépészeti felszereléseket.

Készít továbbá sir- és másnemű kerítéseket öntött és kovácsolt vasból; elvállal gép- és kazánjavításokat, valamint nagybani kovácsmunkákat.

Költségvetésekkel és tervrajzokkal szívesen szolgál.

Gyár és Raktár

Kolozsvár, felső szén-utca 1

9—10 5

Kiadó üzlethelyiség.

A városháza alatt lévő Wertán testvérek-féle üzlethelyiség folyó év április havától — átköltözés miatt megürülven —
kiaadó.

Értekezni lehet:

(2—3 36)

Wertán Testvéreknél,
Kézdi-Vásárhelyt

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitós-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, toilett-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyagybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matrőczczal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Pályázat.

A kézdivásárhelyi város és vidéki „Rudolf” kórháznál egy benn lakó gondnoki állomásra ezennel pályázatot hirdetek,

Pályázhatnak középkorú nőtlen, szép írásu, műveltebb osztályhoz tartozó egyének, kik képességgel bírnak az intézet irodai gazdasági ügyeit vezetni s az intézeti rendet és fegyelmet fenntartani.

Évi fizetés benlakás és teljes ellátáson kívül 180–240 frtig.

Sajátkezüleg írt pályázati kérvények 1897. június 1-ig Dobay János rendőrkapitány urhoz ézimezve küldendők.

Pályázati kérésekhez, erkölcsi bizonyítvány, a végzett tanulmányokról és előbbi működésről szóló bizonyítványok melléklendők.

Kézdi-Vásárhely, 1897. márcz. 1-én.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
kórházi-elnök.

40 1–3.

Ruha és fehérmű mér-tani szabászatra és varrás-ra több fiatal leány tanít-ványnak felvétetik. — Hol? Megmondja e lap kiadó-hivatala.

89 1–1

KIADÓ LAKÁS.

Özv. Kovács Áronné-féle lakás, mely áll 3 szobából, előszobából, konyhából, kamarából, külön kettős mosókonyhából és kettős istállóból, külön udvarral együtt akár mostantól, akár április 24-től kiadó. Megtekinteni bármikor lehet. A kules özv. Kovács Áronné-féle kereskedésben Jancsó Károly és fia uraknál van.

41 1–3

Eladó birtok.

Sepsi-Szentiványban (Háromszékvármegye) Brassó és S.-Szentgyörgy városok közelében, a vasúti állomáshoz 10 percz távolságra, állami közlekedési utban fekvő 8 hold belsőséggel, lakóház és gazdasági épületekkel, — folyóvíz közelében szeszgyár építésre alkalmas, — 80 hold teres fekvésű tagosított szántó, 33 hold kaszáló, 30 hold bükkös erdő és gazdasági felszereléssel együtt eladó. Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadó-hivatala.

3–30.

Kiadó lakások.

A Bándi István kereskedése feletti lakás mostantól kiadó, a Vas Ferencz ur feletti lakás hozzátartozóival együtt és a Vas Ferencz lakása alatti pinczék, melyek üzleti helyiségnek átalakíthatnak, Szent-György naptól kiadók.

Ertekezhetni

Özv. Hankó Lászlónéval

42 1—*

É R T E S I T Ő.

A Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság

XII-ik évi közgyűlése

1897-ik évi márczius hó 14-én délután 2 órakor az intézet helyiségében lesz megtartva, melyre minden részvényes tag tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (65-ik §.)
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelő bizottsági jelentés.
4. A mérleg-számla megállapítása és a nyereség feletti intézkedés (57. §.)
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása. (57. §.)
6. Indítványok az alapszabály 48. §. értelmében.

Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §§-ai értelmében. Minden részvényes tag kéri, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt az intézet helyiségében az e végre kirendelt közegnél elismervény mellett letenni.

Hi isszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elvész az idegizgató babkávénak általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- és gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legégszégesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. *****

Minden asszony és gyermek, a kiknek győrgye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy babkávétzel keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a meli tt egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarekossági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár babkávével vegyítve, akár tisztán. *****

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a

legjobb malátából készül; a babkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a babkávé kellemesen ingerlő ízét és a maláta-kávénak egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan osomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

